

**Pia Kauma kok**

## **Kirjallinen kysymys opiskelijoiden toimeentulosta ja tulo rajoista**

### **Eduskunnan puhemiehelle**

Opintotukijärjestelmää uudistettiin 1.8.2017. Sen myötä valtion takaamaa opintolainaa voi nostaa kuukaudessa jopa yli 60 % aiempaa enemmän. Samalla korkeakouluopiskelijoiden opintorahan määrää pienennettiin ja opiskelijat siirrettiin yleisen asumistuen piiriin. Tämä on hyödyttänyt taloudellisesti erityisesti yksinasujia. Hyvä puoli on myös se, että asumistukea voi saada nyt myös kesäkuukausilta.

Kaikilla opiskelijoilla tilanne ei ole kuitenkaan helpottunut. Näihin lukeutuu esimerkiksi sellainen opiskelija, jonka työssäkäyvä asuinkumppani ei osallistu ja jonka ei voi edes olettaa osallistuvan opiskelijan asuin- tai elinkustannuksiin.

Suomen Pankin tilastojen mukaan elokuussa 2017 opintolainoja nostettiin 143 miljoonan euron edestä, mikä on yli kaksi kertaa enemmän kuin vuosi sitten vastaavaan aikaan. Tämän vuoden aikana opintolainoja on jo nostettu enemmän kuin vuonna 2016 yhteensä. Oletettavasti lainaa joutuvat ottamaan erityisesti ne opiskelijat, joilla ei ole mahdollisuuksia saada taloudellista tukea esimerkiksi vanhemmiltaan.

Runsaan lainanoton sijaan osa opiskelijoista haluaisikin rahoittaa opintojaan tekemällä töitä. Tilastokeskuksen mukaan joka toinen opiskelija tekee töitä opiskelun ohessa, mutta työssäkävien opiskelijoiden määrä on kuitenkin viime vuosina hieman vähentynyt. Yksi syy tähän kehitykseen ovat työntekoa rajoittavat opintotuen tulo rajat, joiden suuruus on 660 euroa jokaista tukikuukautta ja 1 970 euroa jokaista tuetonta kuukautta kohden. Useimmissa tapauksissa opiskelija nostaa yhdeksän kuukautta opintotukea, jolloin vuositulo rajaksi työntöön osalta muodostuu 11 850 euroa. Osa-aikaisessakin työssä tämä raja tulee helposti vastaan, jolloin opiskelija saattaa joutua kieltäytymään lisätyöstä sanktioiden pelossa.

Monella alalla vastavalmistuneilta edellytetään ainakin jonkinlaista aiempaa työkokemusta. Työnteko ei myöskään vääjäämättä hidasta valmistumista, etenkin jos opintopisteiden määrävääntimus lukuvuotta kohden pidetään edelleen ennallaan, vaikka työnteko lisääntyisi.

Opiskelunaikainen työssäkäynti on yleistä kaikissa Pohjoismaissa, mutta vain Islannissa tulorajat ovat Suomea tiukemmat. Muissa Pohjoismaissa opiskelija voi ansaita opintotuen lisäksi enemmän kuin Suomessa: Tanskassa 19 216 euroa, Norjassa 18 089 euroa ja Ruotsissa 18 126 euroa. Norjassa lasten määrä kasvattaa tulo rajoja. Islannissakin raja nousee 19 077 euroon, jos opiskelija on työmarkkinoilla puolet kalenterivuodesta.

## Kirjallinen kysymys KK 434/2017 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Onko opintotukijärjestelmää mahdollista muuttaa siten, että työntekoon liittyviä tulorajoja nostetaan muiden Pohjoismaiden tasolle ja*

*koska Norjassa opintotuen tulorajat ovat korkeammat, jos opiskelijalla on lapsia, niin onko Suomessakin järjestelmää syytä uudistaa sellaiseen suuntaan, joka huomioi paremmin opiskelijoiden erilaiset elämäntilanteet?*

Helsingissä 13.10.2017

Pia Kauma kok